

Apărarea Națională

ORGAN SĂPTĂMÂNAL AL LIGII APĂRĂRII NATIONALE CRESTINE

Director:
Dr. DIONISIU BENEÀ
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Arad, Bulev. Regele Ferdinand No. 5.

Deviza noastră: „Hristos, Regele, Națiunea”.
„Vom lovi de-opotrivă în jidau parazitar și în Românu necinslit
și înstrănat.”

Apărare sub conducerea unui Comitet.
ABONAMENTUL PE UN AN:
Pentru plugari și muncitori — Lei 160
Pentru intelectuali — — — Lei 200
Pentru întreprinditori și fabrici — — Lei 500

Fătărnicii politicianiste.

Ce însemnează, Doamne, să ai un Stăpân la Casă și aerul par că se simte altfel. De când în fruntea Țării avem un Rege vîrstnic, toti aceia cari credeau, că Tara și Poporul Românesc sunt o materie inertă, de care pot dispune după bunul lor plac, azi văd, că aceasta nu e tocmai aşa și că o oarecare răspundere tot îl apasă, cel puțin față de Coroană. De aci grija pe toți de a fi agreeați de Suveran. Până și partidul dului Vintilă Brătianu, care timp de o lună de zile dela Restaurare, se declarase dușman Regelui, acum după închinare, a devenit un mare și zelos apărător pentru ceeace până eri, era o „uzurpare” și o „primejdioasă aventură”. Adevărat, că aşa e firea omenească: schimbătoare. Vorba poetului „numai omu-i schimbător pe pământ rătăcitor”...

Numai, că tot ce se' ntâmplă și se știe se poate erta, dar niciodată nu poate fi uitat.

Totul bine. Insă, când toate partidele politice fac fătă, act de închinare M. S. Regelui și caută prin aceasta să se sustragă răspunderii ce o au de răul făcut întregii Țări, lăsând se se' nteleagă prin asta, că de aci 'nainte Regele trebuie să poarte răspunderea; nu însemnează, ca linguisindu-te Sus, să continui a ajăta și întoarce lucrurile jos, ca tu să apari curat ca o fecioară. Nu. Steaua acestor specimene să se știe că a apus. Tronul nu mai are nevoie de ochelarii coloatai ai partidelor politice, ca să vadă ce se' ntâmplă în popor. Si deci se impune o aerisire complectă și largă a vieții noastre publice. În ochii mulțimii,

partidele politice nu mai au valoare. Suveranul știe acest lucru și nu-l rămâne decât să îl îndepărteze dela Curte pe toți linguisitorii și oamenii prefăcuți, dubioși și nesinceri, spre a comunica direct cu massa poporului. Vom aminti un singur lucru, spre a dovedi fătărnicia unora, cari de față aduc omagii Regelui, iar către popor, spre a se desvinovăti dânsii, spun, că nu noi facem, ci Regele". Astfel mi-a fost dat să aud, că „Regele a scumpit zahărul, că... a vândut telefoanele, că... în sfârșit e viața scumpă și toate treburile merg prost. Regele trebuie să vadă aceasta și să facă bine. . . Așa vorbia un necunoscut, dela care am aflat pe urmă, că e notar într-o comună din județul Mehedinti. Si se poate ca să fie mulți capacitați în felul acesta. Este deci clară acțiunea agenților partidelor politice de a discredită până și pe M. S. Regele, în fața poporului, de a căruia mare dragoste M. S. cu riscul vieții Sale a venit singur, tocmai să ne scape pe toți de prăpastia în care ne-ar fi aruncat — și încearcă și azi să ne arunce — partidele politice?

Așa stând lucrurile, voci din popor se aud strigând: Majestate! Atunci când politicianii urcă treptele Palatului spre a vă vorbi în numele nostru, luăți bicul regal și pocniți-i peste ochi, să știe, că a trecut timpul de a minți atât pe Rege cât și pe noi. Dumnezeu Vă va ajuta — fără și în contra partidelor politice — să duceți Tara și Poporul Românesc la lîmanul înfloririi și al prospe rității în toate domeniile. Să trăiti!

Nori negri se ivesc...

— „Bate vântul, mamă bate
Dela miază-noapte grea,
Și în oase mă străbate;
Lasă-mă la sănul tău!”

— „Vino... vin de te'ncăzește!
Vântul cel de miază-noapte
Niciodată nu șoptește
Țării noastre blânde șopaste..”

I. Nenîșescu.

Popor român!

Leagăn al năvălirilor barbare, când fiți sătără fugiți în munții prăpăstoși, de spaima cumplitului Attila; când plătără cu sângelile lor, tribut ne-cuvnit, fie mongolilor din Turan, fie Tatarilor și Cazacilor din stepa rusească, fie cruzilor Bulgari și Turci din Fanar, — tu stătuști treaz Domitorii, născuți din sângelile tău, se lupăra ca smeli și te scăpară din ghilarele balaourului cu atâtea capete. Leagăn al invaziilor omidelor flămânde, hrăpărețe și puturoase, prin fiul tău, Tudor, dela Vladimirul Gorjului, ai dat dovadă că sângelile tău, apă niciodată nu se face. Rupt de vrăjmași în atâtea provincii, prin jertfa feciorilor tăi: Avram lancu, Horia, Cloșca și Crișan, a acelor ce pierd în lanțuri în închisorile dela Szeghedin; a martirilor cari pierdă spăzurăți de limbă, din mila vicleancului ungur, sau împușcați în marginea satelor; a celor 800 000 eroi în frunte cu fiica ta, Ecaterina Teodoroiu din Vădeni Gorjului; fusești hărăzit de Dumnezeu să te bucuri de roadele bunătății cerești, văzându-ți fiți strâns uniti în juru-ți, cum cloșca își vede pușorii sub aripi.

Popor Român! Zilele tale de bucurie, înseamnă zile grele pentru vrăjmași. Când tu te bucuri, ei plâng; când tu îmbraci haină de sărbătoare, ei se cernesă și fac slujbe pentru pieirea ta. Vântul pribeg din Apus, Miază-zl, Răsărit și Miază-Noapte,

„Niciodată nu șoptește
„Țării noastre blânde șopaste..”

Popor Român! Iată ce vor dușmanii tăi și dinăuntru și din afară: Ungurii

vor revizuire tratatul dela Trianon și să pregătesc mereu de războli, aducând trenuri întregi de arme perfecționate în țara lor; bolșevicii cer Basarabia și partea de nord a Moldovei, laolaltă cu Bucovina; pentru aceasta, acum vre-o 3—4 săptămâni, au cumpărat din Anglia 40 de tancuri și mult material de războli. Bulgarii cer Dobrogea; Turcii vor să se vadă iar în mândria ta capitală, dorind să ducă iarăși, ca odinioară, peste Dunăre, copii tăi, carăle încărcate cu grânele tale animale de muncă și de hrana, iar pe deasupra să le mai plătește și un... tribut.. In scopul acesta au făcut alianță cu Rușii, ca în timp de război să se ajute reciproc. Sârbii doresc ca mândra Timișoară, cu tot lăutul ei, a lor să fie. Jidani doresc să-ți distrugă credința și să te conducă ei, iar pe fiți să-i vadă servitori lor. Precum vezi, nori negri se ivesc pe seninul cer al bucuriei tale, din toate cele patru puncte cardinale, și-o vîjelie puternică amenință existența ta.

Popor Român! Chiamați filii la datorie! Să lase ambicioile mărunte, cari nu le sunt de nici un folos iar tie nu-ți aduci nici un bine, și uniti, cu dragoste curată de buni frați, să cimenteze adăpostul sfânt, cuprins între granitile tale.

Uniti în cuget și simțiri, cu sufletele udate de binecuvântata rouă cerească, să muncească pe ogorul tău în pace, pentru a dovedi streinilor, odată mai mult, spusele nemuritorului Coșbuc:

„Sunt și neamuri mai cu nume,
„Mai vestite la războli;
„Or fi multe poate'n lume,
„Câte n'au ajuns la noi;
„Dar noi știm ce ne'văjară
„Cel ce-au fost și când rostим
„Vorba sfântă „neam și țară“
„Noi, strâine, tresărimi

„Pentru cel ce ne iubește
„Tot ce-avem noi dăm cu drag;
„Dar când neamul ni-l hulește,
„Să vrăjmaș ne vine'n prag,
„Mii de oști cu el s'aducă,
„Noi suntem Români destui
„Când de piept cu noi s'apucă
„Aibă-l Ceru'n mila Lui!“

Iunie, 1930 Preot Gh. Dogaru

Istoricul

firmei

„NÄDLAC“, Institut de credit și economii, societate pe acțiuni în Nădlac.

In anul 1897, în memoria fiecărui Român, era încă vie amintirea procesului memorandului și a urmărilor lui. Procesul a făcut mulți martiri români, cari își îndepliniseră deza pedeapsa la Seghedin, urmările procesului însă erau de natura împilării noastre naționale.

În acestea vremuri, când afirmarea pe față, că ești Român, era direct pericol, aici în Nădlac, în mijlocul stepei ungurești, Sentinela Română în grănața de Vest a Daciei par că a inviat, sfidând orgoliul mărginilor al Ungurilor, căci în mijlocul celor mai mari amenințări, se manifestea prin duhul: „redeșteptării conștiinței noastre naționale“. Manifestarea a fost atât pe teren politic și național-cultural, cât și pe teren economic.

Românii din Nădlac, vrednici nepoți Daco-Români, cu toate persecuțiile naționale din partea Ungurilor, și-au părat legea strămoșască și și-au des-

voltat situația lor economică, înfruntând ori ce piedică făcută de autoritățile ungurești, și astfel în 1897 cu superbia patricienilor Români, depusera la Tribunalul același Seghedin, unde au fost arucați în închisoare fruntașii nostri naționali, cererea și acțul constitutiv al unei bănci românești, cu numele românește de „Nădlăcană“.

Lucrurile n-au mers atât de ușor. Cererea a fost respinsă din motive de forme și altele, însă în sfârșit, totuștă a trebuit să se înregistreze, iar duhul sentinelei Române să se materializeze într-o instituție economică națională românească, fără nici un strain, nici între acționari, nici între conducători.

Decenii de la naștere, capitalul românește,

era întruchipnrea punerii umăr la umăr a poporului românesc din Nădlac, și jur și astfel aveau un punct de sprijin pentru dezvoltarea lor național-economică.

Citadela aceasta națională, decenii de la naștere, a mărginit numai la operațiuni de defensivă față de enormul capital unguresc, ce stăpânea regiunea întreagă, urcându-și capitalul său de 50,000 florini în 1909 la suma de 200,000 coroane, apoi în 1912 la 450,000 coroane. Cu acest capital a luat

până la 1919, realizând un profit anual de 60—94,000 coroane, și formându-și un fond de rezervă de 203.000. cor, adecă pe lângă realizarea unui profit mulțumitor cu o dividendă în jocie de 6%, s-a fortificat, par că anume pentru a porni după 22 ani de muncă defensivă, în operații ofensive, încurajată fiind de realizarea visului nostru național: Unitatea tuturor Românilor.

Dela aceasta dată începând, s'a dovedit mai mult ca ori când, că prin ideal poti materializa, dar idealul nu-l poti pune în serviciul materiei.

Banca „Nădlăcană“, este un ideal materializat, și prin urmare în 1919, când toți Românilii ne-am unit într'un singur cuget, într-o singură Țară, când a sosit timpul, ca aceasta materie să servească un alt ideal, ea în mod fatal a trebuit să dispară ca atare, și să se prefacă în noțiune abstracă, adeca-

După ce în urma volenței lui Dumnezeu și în urma succesului armelor românești, granița Țării noastre spre Ungaria s'a fixat spre Vest la o distanță de abia 2 km. de comuna Nădlac, banca „Nădlăcană“ a aflat că ar fi momentul oportun de a-și scoate din citadela ei forțele, trimițându-le în ofensiva economică din regiunea

ei. — Prima lovitură însă a căpătat-o din partea ce i-s-a repartizat din lovitura generală economică financiară a devalvării coroanelor, și trecerea lor cu 1/2 la valută leu, adeca să se reduce capitalul societar la Leu 225.000.— iar fondurile la 135.000.— lei, dar repede s'a recules și capitalul societar în 1924 și l-a urcat la 2.500.000.— lei, iar în anul 1925 chiar la importanta sumă de Leu 6.000.000.-

Ofensiva economică a băncii „Nădlăcană“ a fost un act de eroism indiscutabil, a făcut însă erori mari de tactică. Eroismul l-a desvoltat printr-un entuziasm dictat și impuls de dorul de a face servicii naționale necugetându-se la programul de muncă al Țării întregi, adeca să făcut imprudență ce au făcut-o și alte bănci: n'au purtat o luptă omogenă, orientându-se după un unic program general dictat de băncile cari au avut chemarea de a croi soarta noastră economică națională, adeca au uitat toate acestea bănci că aveau o organizație federală numită „Solidaritatea“, care prin specialiștii ei, dădeau sfaturi și îndrumări de modul cum trebuie să opereze fiecare bancă, membru al „Solidarității“. De îndată ce se făcu Unirea, își

Un erou al neamului

Deșteaptă-te Române...

De aproape o jumătate de an, înflăcărătul Tânăr student Const. Dănilă, cutreeră meleagurile Bucovinei și luptând cu greutăți nemăsurate, poartă cu sine făclia redeștepării naționale, chemând pe români la viață nouă, liberă și fericită. Arestat huiduit, bătut de dușmanii neamului, nostru, Dănilă poartă cu un eroism de inviat, cauza sfântă și dreaptă a românișmului.

Ca un apostol el cutreeră meleagurile dulcei Bucovine și seamănă între frați ideia sfântă și dreaptă a L. A. N. C. cuprinsă în deviza ei: Hristos, Regele, Națiunea.

In Bucovina, în acest ungher al țării, în cel mai priorește colț al României, aici unde odihnesc rămășișele pământești ale marelui Domn Ștefan cel Mare, jidovul a năpădit în număr mare peste toate meleagurile, acaparând bogățiile țării și sugând vlașa bietului Român.

In Bucovina românul a ajuns minoritar și Săracit.

Muncitor pe moșiiile jidovești, lucrător în fabricile jidovești, servitor în palatele jidovești, în Bucovina românul a ajuns sclavul acestora. Explotat de jidan, otrăvit cu băuturi alcoolice, viața românească în Bucovina degenerăză și se stinge. Dar românul nu pierde zice poetul.

Spirișile au început să se agite sub imboldul simțului redeșteptat.

Dreptatea începe să caute răzbunare.

Dănilă redeșteaptă simțul a-dormit al poporului Bucovinean chemându-l la drepturile lui firești.

Și strigătul său și-a găsit ecou în pepturile românilor. Cele câteva mii de țărani strânsi în jurul marelui luptător Dănilă, în ziua de 29 și 30 iunie a. c., e cea mai elocventă dovdă, că românul a început să se deștepte și să înțeleagă de unde vine răul și care e scăparea.

Deșteaptă-vă români!

Strângă-ți cu mic cu mare împrejurul acelora cari cu prejul vieții luptă pentru cauza voastră și și izbândă va fi sigură! Nu disperă.

Viitor de aur România are.

Se prevede, prin secoli a ei înălțare.

La luptă și generațiile noastre ne vor ferici, alt fel țărâna pământului nu ne va primi.

Aldea Isotache

perdură capul cu toții, ba ceva chiar mai dinainte. Nu mai aveau respect de comandamentul superior al organizației lor, și astfel, deodată cu armatele austriece de pe fronturi, bolșevismul a intrat și între băncile românești din Transilvania. Fiecare director era comandanță, fiecare funcționarăș imbogățit de răboi se facea director, nu ținea nimic de seama de disciplină, de tactică, nu respecta știința economiei politice, ci facea fiecare pe mărele finanțier, și facea fiecare ceea ce-l să fie capul, crotind camete exorbitante, întocmai ca și formațiunile răslele de dezertori din armata regulată, cari se organizează în bande jefuind și dând lovitură păuă mai puțin și arme.

Erorile de tactică ale firmei „Nădlăcașa”, în afară de cele generale descrise mai sus, sunt și altele speciale:

a). A trebuit să-și dea bine seama de operațiunea ei riscantă de ofență fără a fi asigurată de vre-o bancă solidă mai mare, de credit rentabil și

Jidanii și reprezentanții forței publice.

Jandarmii bat până la sânge pe o biată servitoare, fără nici o vină, fiind numai acuzată de stăpâna ei.

De câte ori nu am scris și nu am dovedit că unii reprezentanți ai Administrației, ai forței publice și preste tot conducători de ale partidelor politice stau sub influența jidanelor, a francmasonilor! Rămă și dărămă, tae și distrug din ordinul și indemnul acestor ascunși instigaitori, lovind, natural totdeauna, numai în creștini.

Cății românași nu sunt azi în toate părțile persecuati de jidani, sau la iniziștența lor. Cății jidani nu sunt protejați și susținuți de cozile de topor ale neamului românesc, în paguba românilor; la fel funcționarii ca și meseriași, industriași, comercianți, ba până chiar și muncitorii..

Iată un caz mai nou revoltător, care dovedește afirmațiunile noastre:

In orașul Periam jud. Timiș s'a întâmplat acum nu demult că jidoavca Rifca, balabusta jupânului Dr. Haas medic jidan, a învinuit pe sărmăna ei servitoare că i-a înstrăinat niște bijuterii. Faimoasa jandarmerie a înțăles să-și facă cu umiliță datorință, căci doară era vorba de jupâneasa Rifca, a arestat deci pe cea bănuată și pe nedrept acuzată și au bătut-o până la sânge, așa că a fost transportată la spitalul din Sâncolța Mare, unde în cele mai grele chinuri a și decedat.

Nevinovăția nenorocitei servitoare s'a dovedit însă chiar la două zile, regăsindu-și Rifca bijuterile.

Din acest caz se vede felul cum și prin ce mijloace barbare știu să scoată (?) la indemnul jidanelor unii dintre reprezentanții forței publice adevărul!

Mai departe se adverește că căt de multă crezare se poate da afirmațiunilor mincinoase ale jidovilor, menite să contribue la batjocorirea și chiar asasinarea creștinilor de însăși forță publică, care adeseori devine unealtă oarbă în mâna și la dispoziția sa distă a fiilor lui Iuda.

Pedeapsa pe care o merită și unii și alții dintre acești criminali nu poate fi alta decât: moarte prin streang.

fără a fi asigurat măcar vărsământul capitalului societar. Creditul ce l-a căpătat a fost legat de condiții grele, iar semnatura de acțiuni mare parte se făcea prin forțarea debitorilor de a să majora datoria la bancă, ca să aibă de unde să verse la capitalul societar, astfel nu căpăta împrumut.

b). A trebuit să-și dea bine seama mai vârtoș pentru cele de mai sus, că o potențială ar putea aduce perderea întregului capital investit, prin urmare depunerile spre fructificare nu trebuiau îmobilizate. Ele trebuiau să fie plasate numai separat de întreprinderile capitalului propriu, ce bine se vedea că sunt riscente.

c). Capitalul societății de Lei 225.000—, s'a urcat prea brusc, în doi ani la 6.000.000— lei, astfel probabil din cauza tacticelor greșite observată, acționarii s'au sporit cu foarte puțin noui, încât ușor vechii acționari, deodată membri ai Consiliului de Administrație, ca să nu eșueze emisiunea, au subscris acțiuni mai multe decât erau puterile

Cine sunt Jidanii?

Un popor de monștri sufletești, crimișali și nebuni

Se știe originea nenorocită din care se trag jidani: Din marea mulțime a nenorociților isgoniți din Egipt, a supraviețuit un mic trib, care rătăcind secoli nenumărați prin pustiurile Asiei, s'a zămislit și a germinat în sufletul lor cel mai hidos depozit de ură împotriva tuturor popoarelor lumii. Această ură din ce în ce crescând, le-a format o mentalitate bizară, de adevărați monștri cu chip de om.

Cu acest suflet satanic, jidanolul Ezra și toți cărturarii lor numiți suferi, au alcătuit înainte de era creștină, religia lor criminală concentrată în evanghela jidovească numită Talmud.

Intreaga morală cuprinsă în Talmud, este în flagrantă contradicție cu morala religiilor tuturor celoralte popoare de pe glob.

Napoleon I, a intervenit cu autoritatea sa de împărat al Franței pe lângă cei mai de seamă rabini din Europa, să se întrunească și să modifice preceptele criminale din religia lor. După desbateri cari au durat trei zile, marele sobor compus din 70 de rabini, a hotărât că Talmudul trebuie să rămână așa cum a fost plămădit de strămoșii lor în timpurile de tristă memorie, când rătăceau în surghiun prin pustiurile Asiei.

Aceleași precepte criminale, alcătuiesc Talmudul monstruos și în ziua de azi. Totuși am văzut cu cătă îndrăzneală, reprezentantul Jidanelor în parlament, sfidează și contrazice pe vajnicul nostru luptător naționalist, D-1 Profesor A. C. Cuza, susținând că religia lui Iuda nu e criminală și că jidani sunt mielușei lui Dumnezeu.

Am dovedit cu prisosință, că acești monștri-criminali, sunt dominați de spiritul satanic al nebuniei, de a cuceri și guverna peste toate națiunile de pe pământ.

El bine, nu este aceasta o mentalitate de nebuni, care așa cum a zis Eminescu, în două temniți largi cu deasila să-i aduni, să dai foc la pușcărie și la casa de nebuni.

In gesturile lor pline de umiliță, li vedem în fiecare ceas, cum se tărasc ca reptile în fața noastră și ne amăgesc cu vorbe dulci cum știu să suferă până la scârbă ori ce insultă, adeseaori și bătăi, iar după ce au pus mâna pe situația economică și finan-

ciară, pun repede popoarele în stare de revoluție și răsboi, din care altii luptându-se până la exterminare, ei pun mâna și pe situația politică, distrugând viața religioasă și națională, cum au procedat cu marele colos al Rusiei.

Iar creștinii, în cluda acestor vădite constatări, mai au înimă să vorbească de milă și umanitate față de aceste hiene ale omenirii.

Trebue să cugetăm că mai adânc, că acele suflete în care s'a grămadit ură peste ură, în timp de peste trei mii de ani, nici în zece mii de ani, nu se poate vindeca neamul lui Iuda de această boală, al cărei germene a intrat în compunerea organică a celulei; chiar dacă î-am încrucișa cu noi creștinii, sufletul ovreiesc se va manifesta și după mii de ani de încercări zadarnice de a-i asimila.

Astfel, tolerându-i mai departe în mijlocul nostru, ar fi să ne decretăm singuri moartea cea mai sigură ca națiune, așa cum ne-a lăsat filosoful Conta acea memorabilă, sentință: „Dacă nu vom lupta împotriva elementului jidoveșc, vom pieri ca națiune”.

Jidani ne spun astăzi fără nici o teamă, că în curând vor sărbători marea victorie: *Palestina peste tot pământul*.

Iată cu cine se împrietenesc și pe cine sprijinesc jidoviții-francmasonii români, așa că partea cea mai mare dintre conducătorii șiaderenții partidelor politice. Dar până când?! Căci Români adevărați se deșteaptă!!

Înțepături.

Unui prea zelos conferențiar

La conf. preoțești din ultimul timp unul din preoții vorbit despre facerea lumii, din punct de vedere biblic.

Despre „cum s'a făcut lumea”, După știință ne-ai vorbit; Din ce-al spus, am văzut bine: Cel ce te-a făcut pe tine, Te-a lăsat... nesprăvit...

Monu

Rugăm achitați abonamentele și trimiteți, cari puteți căte-o sumulă și pe unu fondul de rezistență.

s'au făcut. Și-au făcut un rezumat, și-a dat seama, bine, că într-o națională acțiunea omogenă poate fi în interesul Neamului, astfel s'a întors la vechiul comandament după sfat și ajutor, destăinuindu-și, ca în fața duhovnicului greselile și cerând de la banca „Albină” ajutor pentru a se îndrepta. „Albină”, inițiatorul unui „Solidaritatea”, și-a trimis la fața locului pe directorul ei general, om cu mare pricină și cu multă experiență, care a constatat, că într’adevăr, banca „Nădlăcană” s'a hazardat în finanțarea unor spirituri întreprinzătoare, a făcut prin urmare acte naționale românești incontestabile, nu și-a dat seama însă că pentru inițiativa aceasta nu va putea reparta succesul recerut, deoarece în trecut peste programul general al Tânăr și astfel nu poate fi înlocuită pe fronte de către băncile de specialitate, redându-i mobilitatea, cari unele nici nu există nici astăzi și unele și astăzi sunt numai în embrion, ca „Creditul Industrial”, vre-un credit comercial

O obrăsnicie jidovească.

Adeseori când intri în vre-o prăvălie jidovească vei observa că litig prin o apucătură sau alta, prin rugămintă, minciună sau amenințare te face să cumperi marfa pe care el vrea să o vândă și nu pe care tu vrei să o ai.

Așa s'a întâmplat și în zilele trecute cu Dna Dr. Ungurean, soția medicului din Cermei. S'a dus adecă la jidau Winternitz din Arad și s'a cumpărat un guler, care trebuia modificat și pe care l'a plătit cu condiția că îl va prelua d. a. dacă va fi bun.

După amiază când Dna Dr. Ungurean a privit mai bine gulerul a observat că nu-i făcut bine — se poate că n'a fost cel comandat — și a declarat că nu-l poate accepta și prin urmare să-i se dea suma plătită napol. Jidau însă înzistă că-i bun, că Dna se pricepe poate la altceva... dar nu la aprecierea valorii gulerului etc. cu un cuvânt jidau a devenit ofențător, obraznic.

Dna ese din prăvălie și-i spune soțului ei purtarea jidanilor, — era în prăvălie și fiul și personalul, — la ceeace di Dr. Ungurean merge în prăvălie și îndrumând sleahă la ordine, cere el paralele plătite a. m. Dar jidovoii Winternitz era tot el de cără pădure și-l amenință pe dl medic... în acel moment însă se și rostogolește făcându-se galben și ghem în urma unei lovituri primite. Se spărje jidau, îl apucă frasul, chiamă sergentul etc.

Di Dr. Ungurean a făcut denunț pentru îngălătorie, amenințare și ultraj contra comerciantului jidau Winternitz.

Administrația Județului Arad
No. 21.784/1930.

Concurs.

Noi, Președintele Delegației Consiliului Jud. Arad, publicăm concurs pentru îndeplinirea posturilor de funcționari la Imprimeria Județului Arad după cum urmează:

1. Postul de director, retribuit cu salar 12.000 Lei lunar și participare la beneficiul, conform normelor stabilite în statutul Imprimeriei, sau în lipsa acestor dispoziții conform hotărârii adunării generale.

Solicitanții urmează să îndeplinească următoarele condiții:

Să fie cetățean român, de 30 ani împliniți, absolvenți ai școalei superioare de comerț, să fie apt pentru serviciu din punct de vedere sanitar, nu va fi suferit vre-o condamnație infamantă și să se bucure de toate drepturile civile și politice, deasemenea să fi ocupat funcție similară la vre-o societate comercială.

2. Postul de contabil, retribuit cu salarul de 6.000. Lei lunar, urmând a îndeplini condițiunile următoare:

Să fie cetățean român, de cel puțin 21 de ani împliniți, cari vor fi aflată apt pentru serviciu din punct de vedere al sănătății și nu vor fi suferit vre-o condamnație infamantă, să fi satisfăcut Legea recrutării, să se bucure de toate drepturile civile și politice, să fie absolvent ale școalei superioare de comerț.

La aceaste posturi vor fi preferați candidații cu practică îndelungată, cunoștințe de specialitate și cel cu titluri academice comerciale.

Cerile însoțite cu: actul de naștere actul de naționalitate, certificat dela Primăria de domiciliu, că n-a suferit vre-o condamnație infamantă și nu este pus sub urmărie, certificat medical, actul de studiu, declarație de limbile ce cunoaște precum și certificat de practică făcută, se vor înainta până la data de 26 iulie 1930, inclusiv, Administrației Județului Arad.

Președinte Dr. Lazar Secretar general Dr. Nichin

INFORMAȚIUNI.

In zilele acestea s'a reîntors din Insula Guyana numită „insula Dracului”, un român, din Toplița, Banat, fost ofițer în armata armata austro-ungară și căzuț în prinsoare la francezi. El povestea că francezii l-au imbarcat pe un vapor cu încă vre-o 1800 prizonieri ca să-i ducă în Japonia, dar ajungând vaporul în Oceanul Indian, el s'a răscusat și au omorât întreg echipajul francez, din care cauză apoi o parte din ei a fost decimată, alături judecată la muncă silnică pe viață iar unii la muncă silnică pe căte 15 ani. El a fost între cei din urmă și astfel acum a fost eliberat.

Au mai rămas în închisoare o mulțime de români, crezută morți. Se cere înzistent intervenția ministerului de externe pentru readucerea la căminul strămoșesc și a celorlați nefericiți!

Recolta din Ungaria s'a redus semnificativ din cauza căldurii și a secerii, așa că este cu mult mai slabă decât se spera și cu deosebire față de cea din anul trecut.

Se svanește că la școala superioară de comerț din Arad s'ar fi fabricat în anii 1921—1923 o mulțime, vre-o 360, diplome false, mulți dintre posesorii lor ar ocupa diferite posturi prin județ, în administrație și la C. F. R.

Este necesară o căt mai severă anchetă și atât respectivii funcționari dar cu deosebire ticăloșii de „fărcăni” să primească opereapsă exemplară, să le putrezească ciolanele în pușcărie. Vom reveni.

Lumea se întreabă: oare cine sunt avocații din Arad, cari procura pașapoarte false (?) — zice-se — vre-o 2000 pentru căte 10.000 lei bucata? Frumoasă afacere. Was?

Când le vom ști numele, îl vom publica.

Ice că nu mai puțin de 129 milioane ar face suma plătită de capitală pentru diferite furnituri unei firme din care îl revine, ca unui părăsă, și d-lui ministru Madgearu 15%. No că fain lucru! Oare nu-l la mijloc ceva încompabilitate?

Consiliul comunal din Hateg a sters numele de I. I. C. Brătianu, care fusese dat unei străzi și la înlocuit cu un șurub din Musvanyi, care fusese primar pe timpul ungurilor iar azi trăește în Budapesta, unde s'a mutat îndată după unire.

Vedeți așa faptă patriotică mai zic și eu! ar fi bine însă ca sub numele lui Musvanyi să se pue, măcar în paranteză și numele consilierilor cari au făcut fapta nu de alta, dar pentruca să-l cunoască lumea!

Director al teatrului Național din Craiova a fost numit jidau A. de Herz. Cetiți, faceți-vă cruce și sculpăți!

In comuna Cloburgiu jud. Tighina a izbucnit în zilele trecute un foc, care a nimicit peste 50 de gospodării, făcându-le cenușe. Pagubele sunt foarte mari.

Despre aceasta nenorocire cu mult mai mare decât cea din Borșa, abia se amintește ceva prin ziare. Nu se proclamă nici „doliu național (?)” nici nenumărate comitete centrale pentru ajutorare.

Nu dragii mei cetitori fiindcă aici este vorba de români-creștini, de tot avutul lor rămas încă neexploatat de jidau iar la Borșa este vorba de percluni... Înțelegeți deci deosebirea!!

In comuna Renghet lângă Orăștie au fost loviți de trăznii în marginea unei păduri 5 băieți în etate de 16—17 ani. Sărmanii....

Comitetul local de revizuire de pe lângă directoratul Ardealului a admis apelul făcut de consilierii aleși pe lista blocului românesc — L. A. N. C. din Cluj și a anulat alegerea celor 4 ajutori de primări.

In Turcia s'a arătat capul o incercare de revoluție, dar a fost energetic reprimată. S'a stabilit că partea cea mai mare a revoluționarilor erau bande venite din Persia.

In Centrul Statelor Unite băntue o căldură enormă. Până acum au murit sute de oameni de insolație.

In Cerdești dintre 12.279 copii, cari au căzut în anul trecut școală primară sunt numai 3378 români, jidani 4541 și restul germani, ucraineni etc. Așa-i că ne prezentăm bine?

Un lup turbat a intrat în com. Roșoșani din Basarabia — probabil că a venit din Rusia că acolo sunt acum și oameni mulți turbiți — și a mușcat grav 6 persoane și 50 vite, nainte de a-l fi putut omori.

In urma unor consfătuiri între d. profesor A. C. Cuza, președintele Ligii apărărilor naționale creștine și diversi fruntași ai acestei organizații, s'a decis convocarea unui consiliu al șefilor cu delegații ale tuturor organizațiilor L. A. N. C. din țară.

Intrunirea se va ține la Iași.

S'au fixat chestiunile ce vor fi desbatute în viitorul consiliu și care privesc intensificarea activității ligii.

După finirea consiliului din Iași, d. prof. A. C. Cuza va prezenta M. S. Regelui un memoriu, în care vor fi expuse doleanțele Ligii.

Regimentul 1 Roșiori din Arad care are de patron pe d. mareșal Averescu, a hotărât în legătură ridicarea d-sale la rangul de mareșal, să dăruiască patronului său un album omagial, care a și fost predat de o delegație de ofițeri d-lui mareșal Averescu compusă din d-nii: colonel Petre Georgescu, maior Constatin Mihăilescu, căp. Mihai și sublt. Ovidiu Verescu.

Trăiescă armata!

In 27 Iulie se va slui în Biserica ort. rom. din Șiria un parastas întru amintirea martirului român Iova Cristescu fost comerciant și împușcat la ordinul Baronului Bohus, în vremurile când călări erau stăpâni.

Este de dorit să la parte la acel parastas căt mai mulți români și din comunele din jur!

Atragem atenția On. cetitorii asupra bancnotelor de 1000 lei bucata, fiindcă sunt foarte multe false între ele, răspândite într-oțara și astfel ușor se poate întâmpla să fie încolo, unul sau altul pagubit.

Taina vieții lungi». Cei bolnavi, cei cari și-au pierdut dragostea de viață și bucuria, nădăduși! Și întâia a găsit mijlocul desăvârșitei vindecări a tuturor bolilor trupești și sufletești. Cetiți volumul: Lazar Popovici: „Taina vieții lungi, bucatăria fără foc, sau regim crud”, cu peste 200 rețete. Prețul Lei 80 — plus Lei 12 — pentru francatura recomandată. Se poate comanda la Librăria diecezănd din Arad, precum și la toate librăriile din țară.

In zilele trecute a murit la Paris în etate de 75 ani un general rus, fost aghiotant al marelui duce Nicolae Nicolaevici, unchiul farului. El a trăit în cea mai mare mizerie, făcând serviciu ca păzitor de noapte la o fabrică din marginea orașului Paris.

Zlarele din București scriu că sătenii din com. Beregsaul Mare-Banat, au înaintat Ministerului de finanțe o jalbă că nici ei nu vor plăti dările până când nu șo plătește și d-l Vidrighi, dir. gen. al C. F. R. pe a lui, amintind că ar datora cu o restanță de 300.000 lei în dare după moșia de 800 jugăre, ce o are în aceea comună.

Notă: nu credem afirmațiunea de mai sus că doară ștut este că nici un funcționar al C. F. R. nu primește leafa, până nu dovedește că a achitat impozitul-darea, și de sub această condiție desigur nu face excepție nici d-l Vidrighi.

Sâmbătă în 19 Iulie s'a săvârșit la Catedrala din Curtea de Argeș un parastas pentru odihna sufletului Marei, Bunului și gloriosului Rege Ferdinand I, împlinindu-se trei ani dela moartea Lui. Serviciul divin a fost pontificat de Sanctitatea Sa Patriarhul Miron înconjurat de un sobor mare de Episcopi și o mulțime de preoți. Au fost de față toți membrii Familiei Regale în frunte cu M. Sa Regele Carol II, precum și membrii guvernului și alii ilustrii invitați și o mare mulțime de popor.

Zlarele jidovestii și jidovite totdeauna au scris prea multe minciuni, în coloanele lor, cu care au încercat să îmbete lumea de treabă. Ceea ce scriu și felul cum scriu însă în ultimul timp despre mișcările antisemite este în adevăr revoluționar. Te cuprinde și greață și scârba de atâta minciuni murdere. Jupânia lor ar vrea nici mai mult nici mai puțin, decât ca români creștini să nu mai îndrăsnească nici măcar să-si căse gura.

Ticăloșii de jidau însă uită că M. S. Regele este cel mai Mare Român și cel mai bun Creștin, și noi antisemitii ce oare suntem decât români cinstiți și creștini buni deci avem și noi un prevaloros adherent, care stă mai presus de influența jidovească.

Trăiască Regele!

Postă Redacției. Dlui Al. I. în B. Manuscisele amintite nu le-am primit, cele de acum se vor publica Ziarul Vi se trimite regulat.

Călduroase salutări.

Publicație de licitație.

Se publică spre cunoștință generală că în ziua de 31 Iulie 1930 ora 17 se vor vinde prin licitație publică la fața locului la locuința următorilor în comuna Ineu, parfumuri etc. evaluate în sumă de Lei 53.194 în favorul următorilor Gheorghe Hentiu și soția din Ineu, pentru suma de Lei 256 cap. și acc. în baza deciziunii No. G. 6805/1929 a judecătoriei Ineu.

Ineu, la 14 Iulie 1930.

*Barbu m. p.
delegat judecătoresc.*

Publicații.

Cercul de Recrutare Arad aduce la cunoștință tuturor oamenilor aparținători Cercului, că începând cu acest an, viza livretelor se va face numai acelora, cari posedă livret militar. În consecință toți aceia, cari nu posedă livret, să facă cerere pentru obținerea livretului, căci viza nu se va mai face ca până acum pe orice act militar.

Toate cererile vor fi timbrate și înaintate Cercului, pentru a se intervină la unitățile respective pentru eliberarea livretelor.

Comandant Cerc. Recr. Arad. Colonel, Șeful bir. mobilizării, H. Laugier. Capitan Barbu.

NICI UN AC DELA JIDAN.

Indulgență sau Ignoranță?

Faptele petrecute de câteva săptămâni începând, și cari continuă fără întrerupere, impun această întrebare „conștiințioaselor” noastre autorități, care sunt „chemate” a condamna sau aprecia diferite lueruri! Odată cu venirea mult așteptatei primăveri orașele de frontieră s-au populat cu niște viețuitoare cu totul neașteptate, cari prin atitudinea lor lovestesc în sentimentul nostru național. Este vorba de scărboasele „Jass-banduri” Budapestane, cari au sărit în susamintilele orașe pentru sesiunea de vară și cari sunt formate din mutre cu nasul coroiați „tipi” caracteristici ai neamului lui Iuda. Odată ce aveți în față icoana mănuitorilor instrumentelor balcanice vă puteți închipui armonia. Plimbându-te seara prin oraș ai impresia că te găsești în capitala găintei lui Arpad, în urma ariilor disonante cari îți jenează nervul auditiv. Si acești paraziți ai planetei noastre merg cu îndrăsneala până la obrăsnicie de a începe și termina seria bucătăilor „clasice” cu câte un „friss-sárás” manifestându-și semnificativ sentimentele. Ar fi de dorit că aceste lucruri să înceteze odată. Iar în ce privește importul acestelui speță de jivini în țară cari n'au decât scopuri meschine, să fie interzisă îndată din ne-norocire avem și noi o cantitate apreciabilă de natura acestora de exportat în special spre... Palestina! Punem toate aceste în vedere autorităților pentru a nu se mai face depozitarul paraziților umani, și pentru a se trezi din letargia în care se află. Indulgența își are limite. Îndată ce trece limitele înseamnă altceva. Înseamnă să dai imbold obrăsniciei care caracterizează acest „tohu-vabohu” uman. Trebuie să se știe odată pentru totdeauna că aci noi suntem stăpâni! Si aceasta — durere — nu o vom putea o afirma cu tărie decât atunci când destinele acestelui țări vor fi în mâinile adevăratului patriot stăpânit de sentimente pur naționale a cărui caracteristică este cinstea și jertfa până la sacrificiu, iar scop final prosperitatea și fericirea acestei Sfinte Țări! Si acest Apostol al neamului se personifică în apropiatul Profesor A. C. Cuza! Iar acei cari formează opinia publică sunt în drept atunci când exprimă cunvințele: Să vină cuvântul!.. și glasul lor va avea în curând ecou do-

, A Fost“!...
de: Vintilă Petrescu-Vrancea

A fost odată — de demult — a fost ca nici odată,
O țară mare, mândraveam,.. o țară prea bogată,
Ce se întindea pe câte știu — spre soarele Răsare,
Iar Tisa, îi ieră hotar,.. și apoi și neagra mare.
Si muntei înalți o strejua, d'alungul și d'alatul,
Si râuri repezi își purtau în mersul lor veleatul
Sălând ușor în joc zglobiu, prin pete și făceau cale
Si se duceau, încet, încet, la ale tot la ale —
Slăvitul codru se nalță să spargă torța bolții
Si doine zise din cîmpoi, stricau tăcerea nopții
Pe plaiuri, boabele de grâu, se șngălbeneau la soare
Si peste tot se'nprăștia, parfumul de cicoare,..
Iar, în văzduh, se auzea, cântat de ciocârlie.
In sate, . he, . hei, .. ce știți voi, ieră doar veselie
Si vinul roșu de Cotnar, curgea în valuri, gârlă, ..
Si toți jucau, fete, flăcăi, ciobanii de la tarlă!?

A fost odată, .. dar acum, .. în cele patru vînturi
Durerea ține loc de joc, și jalea'n loc de cânturi
Si horele sunt azi pustii!... S'a dus ca toate râsul,
Străinii tot ce-aveam ne-au luat, lăsându-ne doar plânsul
Si muntei noștri-s pleșuști: *Dreptatea n'are tard,*
Iar fi celor ce-au murit, .. ajuns-au de ocară.
Si plâng, — atât le-a mai rămas, și toți plâng a lor soartă,
Ici, colo, .. pribegind pe drum, cerșesc din poartă' n poartă'..
Sârman popor, .. sărmâne neam, crezut-ai că e glumă,
A fost odată, .. dar acum, Jidani te sugrumă
Aruncă dela sănul tău, pe luda vânzătorul
Pe cei, care-au batjocorit, pe Crist Mântuitorul!...

Păduri n'avem, și nici câmpii, căci toate ni-s furate
Si sate 'ntregi, și târguri tot, ne sunt înstrăinate
Si'n școli, fecioru-ți n'are loc, și'n țară loc nu are,
Acei ce cărji port la subțiori, și bețe la picioare;
Ostașii frontului de ieri, n'au după ce bea apă
Si trădătorii astăzi toți, din munca lor s'adapă.

Pe glia celor ce-au murit, și-ai cocoțat palate,
Cu banii lor au cumpărat, orașe târguri, sate
Chiar sufletele celor slabî, s'au dat p'un pumn de aur
Si se întind din zi în zi, se'ntind ca un balaur!..
Pe fața lor roșii de stropi,.. s'arată bucuria,
Căci mâne vor vedea în foc arzând Patriarhia,
S'un neam de bravi, un neam viteaz va 'ngenunchia 'nțărâna,
Robiți vor fi în țara lor, de lifta cea păgână!..

Vai Doame,, măine ce va fi din scumpa noastră țară,
Dușmanii vin și vin mereu, svârliți peste holdă
Tot ce-am avut s'anstrăinat, ne-a mat rămas credința
Si gândul că... va fi odată noastră biruință.
Va fi!.. Hehei!. Cine ar putea să știe ce-o fi măine,
Cu lacrami vom uda de zor, o amârâtă pâine,
Cu lacrimi!. Ce mai vreți Români de stați în nepăsare
Ca mâini, sub tocul cismei lor veți cere îndurare!?

Rușine neam de bravi, viteji, de două ori rușine,
Ca voi ce-ai săngerat mal ieri, să fii răpuști!.. De cine?..
De ei?.. Cum asta, vă 'ntrebați? D'ajunsă-i umiliința,
Iar de-ai învins, s'acuma cred, i-a vostră biruință;
Sculați români, sculați cu toți, că anii trec ca anii:
Ați așteptat destul, destul! Să tremure jidani!!!..
Sculați, căci vremea a venit,... să le cunoaștem vina,
Si să le spunem, că la noi,.. nu este Palestina!..

Vintilă Petrescu Vrancea

rit. Refacerea țărilor distruse de patimă politicei murdare de partid precum și ultima speranță în prosperarea acestei țări revine L. A. N. C. care va ști să pună la punct pe toți acei ce contri-

bue la subminarea statului. Deci viitorul apropiat al L. A. N. C. se intrevede. Fiancasonii să ia aminte, iar „perciunății” să-și facă bagajele!

Horia Visoianu
student.

vre-un credit agricol; în consecință „Nădlăcana” ar fi rămas imobilizată cu sumă de aproape 11.000.000. lei, însă „Albina”, l-a dat o mână de ajutor, trăgând-o la mal, convertindu-l 7.000.000 lei și atrăgându-l atenționea să nu mai cadă în același greșală.

Situatia economică în anul 1928 și până la 1/2 din anul 1929 s'a menținut la fel, imobilele își păstraseră încă valoarea și bazați pe aceasta împjurare, uili membrii și-au sporit din nou datorile, apoi banca a dat unele împrumuturi cu garanție imobiliară cu cotă prea mare per jugări, încât scădere bruscă a cerealelor și imobilelor, ce constituie garanțile băncii au făcut pe debitorii imposibili de a mai plăti, iar vânzarea imobilelor și așa cu prețuri scăzute, era deosemenea împosibilă, determinat fiind fiecare capitalist a sta în expectativă, și așteptând o ieftinire și mai mare, când capitalul și l-ar putea validiza eventual mai bine.

Scădere prețurilor acoperirilor, la

încehieră unui bilanț real, au dat cifră mai mică la activă, decât era cifra plasamenteelor de fapt, diminuând activa astfel, încât nu numai fondurile de rezervă s'au epulat, ci și rămas amenințat întregul capital societar și o parte din sumele creditorilor.

Ca întotdeauna în cauzile unde se întâmplă ca la banca „Nădlăcana” să și alii se adaugă învoiri reciproc. Cauzele dezastrului sunt multe după cum am observat mai sus, dar toate sunt făcute de factorii conducători și din lipsa de control, și nu din cauza concurenței ori alte atacuri din afară de bancă, deci vinovat nu este nimănii, deoarece nici odată nici un factor conducător, sau de control, sau vre-un acționar, ori creditor nu și-a făcut nici o observație referitoare la mersul operațiunilor din contră, și-au arătat mulțumirea, incurajând direcționarea cu lăude protocolare; când creditorii au început să facă observații a fost fără. Acest entuziasm, în mijlocul avântului în scopul realizării de fapte mari

Tlacra P. Pribagul
director

Din Nădab jud. Arad.
In jurul procesului cu Micloș.

Aflu din „Universul” de azi 12 iulie că la 28 I. c. se va judeca procesul intentat de d. Micloș consătenilor mei pentru plata „intervenției” sale în ce privește improprietărea sătenilor, intervenție pentru care își cere nici mai mult, nici mai puțin decât un jumătate de milion de Lei și pe care pe cale de judecată vră să-i încaseze dela bieții oameni. Despre ce a lucrat acest „domn avocat” am mai scris. în No. 10 din 9 Martie a. c. al acestui ziar. Spațial nu-mi permite să mă extind prea mult asupra acestui mod de a-ți face avere și care pe românește se chiamă *tâldrie*, cu toate că este de o mare gravitate și bântue pe întreg întinsul țării, dar voi mai reveni. Deocamdată țin de datoria mea de a-ți preveni pe Nădabanti, sărate Tribunalului că „păratul” Micloș este „păratul” lor deoarece l-a mințit și înșelat; și să ceară ca tuturor acelora cari au avut slăbiciunea de a-și plăti, Micloș să fie obligat să le restituie bani. Nădabanti au cerut să li-se dea 7 jugăre de pământ. El le-a făgăduit atâtă și de aceea l-au angajat. Si acum Micloș nu s'a putut decontract, ba după relatările din „Universul” a făcut și alte lucruri grave, el trebue pus de justiție la locul ce-i merită. A te angaja pentru lucruri pe care și tu nu le poti îndeplini, simând aceasta până smulgî întâi chilienilor obligația scrișă de a te plăti bine, ca pe urmă tu în procură să te obligi pentru altceva și nu pentru ceeace face unicul mobil de a lua fișătă acel contract, este o *garlațanie* pedepsită de codul penal. Contractul cu Micloș este inexistent. Iată ce va trebui să constate justiția. Nu se poate ca un sat întreg și pașnic de oameni mușcitori să fie lăsat și buzunărit de toți nechetașii ce-și fac din profesiunea lor un samsarăc.

Tăranii din Nădab au în fruntea lor și delegați, cari trebuie să și facă depunerea datorie, sau dacă nu să fie înlocuiri dar să nu angajeze mulțimea la datorii de sute de mii de Lei pe vremea astăzi grea când toate sunt scumpe, afară de bucatele tăranului, sălii mereu din cauza aceasta să se îngreuneze cu alte și alte datorii până ce odată cine știe ce se va întâmpla.... Si acum să fie sălii să se împrumute și pentru această cu camătă mare, să-și îmbogățască pe Micloș și îndată i-a putut înșela.

Aveți în țară un Stăpân și dacă d. Mihalache, ca ministru al agriculturii, nu va pune capăt nedreptăților, cari se practică de atâtia anii de zile cu locuitorii din Nădab, cari au făcut atâtea plângeri pe la minister și comitetul agrar, atunci cu drept cuvânt, sătenii vor fi sălii să ceară această dreptate M. S. Regelui. Deși s-ar zice, că a trecut vremea când Românu era sălii să piece cu jalba în proțap la Impăratul totuși și azi se simte această nevoie. Si mă mir, că dintr-toți depușii Aradului nu s'a găsit unul, care să se gândească, că a fi deputat însemnat și altceva nu numai să facă afaceri secuțind, aveața țării. De-atâta timp, sub nu știu căte guverne se tot face improprietărea, dar nu mai aud zicându-se, că s'a făcut.

Politica neorocită ce se practică în paguba agriculturii, a făcut — după o statistică recentă — ca asupra pământului să fie înăbulată o datorie de 40 de miliarde. Este o datorie enormă și când te gândești la camețile atât de apăsătoare ce o măresc mereu, fără să vrei ajungi la adevărul, că de fapt improprietărea s'a făcut pentru camătari și pentru samsari. Iată de ce — cum este și cazul comunei Nădab, peste a cărei datorie se adaugă și cele 500.000 pretinse de avocatul din Arad — dacă nu se iau măsuri urgente de apărare a averilor țării, pedepsindu-se cu muncă silnică toți acești foșelători ai poporului; și dacă datorile tăranilor vor tot crește astfel el, cari reprezintă 80 la sută din populația țării, sunt lăsați pradă mizeriei, avem tot dreptul să ne alarmăm și să cerem cu un ceas mal de vreme un ordin de Sus, în care să se apupă: ajunge! Vrem triumful Adevarului și pentru țărani noștri o viață suportabilă, căci sunt în Tara lor!

București 12 iulie 1930.

Dimitrie Oniță

Rugăm achitați abonamentul!

Mari Adunări ale Ligii A. N. C. în jud. Câmpu-Lung.

Grandioasele Manifestații pentru M. S. Regele Carol al II-lea în orașele Vama și Câmpu-Lung Moldovenesc — Peste 10.000 participanți. Multimea înfierăză lipsa de patriotism a autorităților în frunte cu prefectul Păcuraru „Caliacra“. Cuvântările — Telegrame de omagiu și Moțiunea către M. S. Regele. Autoritățile — provocatoarele dezordinelor. Urale și Telegrame pentru d-nii: A. C. Cuza și Corneliu Zelea Codreanu — Telegrama — răspuns a M. Sale Regelui. Minciunile ziarelor jidovești și jidovite: „Dimineața“... etc..

Duminică (S-tili Petru și Pavel) 29 Iunie a. c. a avut loc în Vama o mare adunare a L. A. N. C. cu delegați din întreg județul Câmpu-Lung.

Dimineață, membri-luptători în frunte cu distinși oaspeți-preoți: Andrei Berinde și Ioan Dumitrescu, studenți Constatin G. Dănilă și Ioan Metea, sosiți cu o zi înainte dintr-o excursie făcută la Iași, au asistat la serviciul divin oficiat de părintele Văcăreanu. După terminarea serviciului, numitul preot a fost invitat de o delegație a Organizației să oficieze un Te-Deum pentru M. S. Regele Carol II. Sf. Sa însă a refuzat înlocuind acest Te-Deum cu cetearea a câtorva rânduri referitoare la Proclamarea M. S. publicate în M. O. al Județului.

Multimea, care aștepta în curtea bisericii, a fost indignată de acest procedeu care dovedește complecta lipsă de patriotism a numitului preot.

Au vorbit în curtea bisericii vrednicii preoți: A. Berinde și Ioan Dumitrescu despre deosebită importanță a marelui eveniment al proclamării M. Sale. La terminarea acestor cuvântări pline de înflăcărare patriotică, în clipele când clopoțele Lăcașului Sfânt de Închinare sunau în delung iar Arcașii-gorniști sunau Rugăciunea, Poporul emoționat și-a ridicat ochii spre cel Atot Puternic rostind cu evlavie într-un singur glas „Dumnezeu să ni-l fie“.

A mal vorbit stud. C. G. Dănilă despre „Biserica națională în slujba Neamului“. D-Sa amintește în icoane fugare povestea tristă a înfiripărilor Neamului românesc. D-1 Gr. Berciu, învățător și secretarul Org. Jud. terminând cuvântările, zice că L. A. N. C apărătoarea de Credință, Rege și Neam înțelege să-și deschidă adunarea de după ameazi — în cari se va vorbi și se va vedea cel de făcut cu toate necazurile și păsurile poporului, cu Rugăciunea către Dumnezeu și dragostea de Rege. Deacela, după frumoasele cuvântări de mai înainte, urmează o manifestație de credință, supunere și dragoste pentru M. S. Regele Carol al II-lea.

Arcașii se înșirulează în coloană iar la sunetul gorniștilor-arcașii vămeni și cîmpulungeni sosiți anume pentru manifestație, pornesc în pas de defilare având în frunte steagurile Ligii A. N. C. Înfrânte cu ale Arcașilor. Urmează un imens convoiu de manifestanți. Răsună munți de uralele pentru Rege, Țară și Popor, — în tot parcursul străzii principale din Centrul orașului. Manifestanții în număr de câteva mii sunt stăpâniți de cea mai desăvârșită ordine și disciplină. Toată suflarea e îmbrăcată în haină de sărbătoare. Numai autoritățile n'au știut să-și facă datoria — arborând astăzi sărăcăuți — steaguri treiculore.

Au fost și chipuri-mutre, cari nu s'au descoperit în fața simbolului scump al Țării.... Aceia sunt jidani. După amiază au urmat cuvântările luate pe o vale largă lângă apa Moldovei. D-1 adv. Lazar Saghin, președintele Org. jud. deschide adunarea salutând în primul rând pe distinși oaspeți preoți și studenți. D-Sa arată scopul adunării. Poporul, zice D-Sa, este stors de cea din urmă viagă din cauza tuturor neajunsurilor, bîru-

rii, dar mai ales din cauza cametel criminale practicată în primul rând de jidani. Trebuie curmat acest râu fără de seamă care duce la sapă de lemn norodul.

Urmează apoi părintele A. Berinde care arată groaznică primejdile a puhoiului jidovesc. Toate imoralitățile, secele rătăcite îscodite de jidani, și cheamă la înfrântare pe toți Români și Creștinii în crunta luptă cu balaurul cu mii de capete.

Părintele I. Dumitrescu tălmăcește învățărurile criminale ale Talmudului jidovesc. Sf. Sa arată crimele și tălhăriile pe cari le comit zilnic acești vagabonzi în comerț, industrie și în politică iudeizată a partidelor îngrenuite hidrel jidovești. Chiamă toți Români la luptă, căci Ceasul dezrobirii e aproape!

Stud. Constatin G. Dănilă, arată vitejia străbunilor noștri, vitejile care trebuie în aceste vremuri de grea încercare, să însuflătească toți Români. Fetele noastre tinere, zice D-Sa, sunt slugile jidanilor cari după ce le neînțeleg, le alungă pe drumuri. Aceste fete bolnave întemeiază apoi la întoarcerea în satul lor, căsnicii nefericite. Jidani, zice mai departe D-Sa, sunt numai distrugători a tot ce este creștinesc. „Ați văzut o singură fânțușă săpată de acești paraziți? El nu muncesc, ci trăesc pe spinarea muncitorilor creștinilor!“

D-l învățător Grigore Berciu, arată obrăznicia jidanilor a căror îndrăzneală a trecut de marginile răbdării. Toate partidele sunt în slujba jidanilor. Ele nu fac nimic pentru popor. Dovadă, Parlamentul care a fost de curând închis a tălătit și votat puzderie de legi, dar legea cametel și a Creditului agricol n'a votat-o, fiindcă nu le convine jidanilor. Citește apoi următoarele Telegrame și Moțiune:

Majestății Sale Regelui Carol al II-lea București.

Liga Apărării Naționale Creștine a județului Câmpu-Lung Moldovenesc care reprezintă masele populare de pe aceste meleaguri, constatănd cu profund regret lipsa dela datorie a autorităților din fruntea județului, a luat inițiativa și a convocat pentru Duminică 29 Iunie 1930 o mare adunare în orașul Vama manifestând cu deosebită simpatie împreună cu Organizațiile arădești pentru Majestatea Voastră, care manifestație a fost prourmată Luni 30 Iunie în orașul Câmpu-Lung.

Cu această ocazie Muntenii creștini Vă aduc cele mai profunde omagii de supunere și credință.

Președintele Ligii, Advocat Lazar Saghin.

Această telegramă este primită cu vîl și în delungate aclamațuni.

D-lui A. C. Cuza președintele Suprem al L. A. N. C.

Iași.

Români din județul Câmpu-Lung Moldovenesc întruniti Duminică 29 și Luni 30 Iunie în mari adunări în orașele Vama și Câmpu-Lung urează mareiui apostol ai Neamului viață lungă și biruință imediata în luptă pentru România Românilor.

Președinte, Advocat Lazar Saghin.

Căpitanolul

**Corneliu Zelea Codreanu
Căminul Cultural Creștin**

Iași.

Din marile adunări ale Ligii luate Duminică la Vama, Luni la Câmpu-Lung, Muntenii luptători Vă urează izbândă în atacul hotărât care este aproape.

**Președinte,
Avocat Lazar Saghin.**
Luptătorii cauzei naționale sunt în delung aclamați...

Adunarea se termină după ce Sf. Sa Părintele I. Dumitrescu la tuturor următorul

Jurământ:

„Jurăm pe Sfânta Cruce că vom lupta înfrântă în Organizația L. A. N. C. pentru biruința Neamului românesc. Așa să ne ajute D-zeu!“

Părintele A. Berinde împlinește binecuvântarea Celui Atot Puternic asupra luptătorilor. În aceste clipe de înălțare sufletească, glasul clopotelor se ridică puternic către Tatăl nostru din Ceruri.

Manifestația care a urmat, a decurs în cea mai perfectă ordine.

MOTIUNE.

Populația românească și creștină întrunită din întreg județul în mari adunări ținute Duminică 29 Iunie a. c. în orașul Vama, iar Luni 30 Iunie a. c. în orașul Câmpu-Lung Moldovenesc la chemarea Ligii A. N. C. spre a manifesta în primul rând pentru M. S. Regele Carol al II-lea, iar în al doilea rând pentru a se consfatui și a aduce la cunoștință atât M. Sale Regelui, cât și Președintelui Suprem al L. A. N. C. și Guvernului cauzele și suferințele prin care a fost împinsă spre groaznică primejdile a prăbușirii economice și finanțare, induce distrugerea gospodăriilor din timpul războului mondial, inundatiile catastrofale din ultimul timp, boalele vitelor provocate de pe urma războului, stagnarea industriei silvice și mai ales cametele jădănești de nemaișuporât, care în cele mai multe cazuri au întrecut de 50%, ajungând până la 200%, propune de foarte urgentă salvare următoarele măsuri:

1. Suspendarea imediată a tuturor execuțiilor silite până la votarea unei legi care să înlesnească achitarea datorilor și orânduirea și revizuirea cametelor.

2. Revizuirea dobânzilor pe cinci ani în urmă de când statul a făcut revălorizarea, adică a mărít valoarea banului și a scăzut prețul granelor, pământului etc...

3. Darea în judecată a tuturor acestor ce au contravenit legea în vigoare în Bucovina, lăudând peste 12% dobândă.

4. Să se dea un moratoriu pe mai mulți ani.

5. Să se înființeze de urgență Creditul agricol, ca după moratoriu să se poată achita treptat datorile cu procente mici.

6. Să se interzică aducerea de lucrători din afară de județ la fabricile locale.

7. Să se voteze de urgență o lege prin care să se opreasă invazia puhoiului jidovesc de peste hotare.

Luni, 30 Iunie a. c., „Carul democratic“ din Maramureș în care pleau preoți și studenți, a fost întovărăsit în drum spre Câmpulung de fruntașii Org. L. A. N. C. și de Arcașii vămeni în frunte cu căpitanul lor Gheorghe Ciocan.

La hotarele Vamei, Arcașii cîmpulungeni au lăsat să-și întâmpine oaspeți și pe frații lor arcașii vămeni. Astfel după salut frățesc, a urmat plecarea.

In partea de răsărit a orașului autoritățile au încercat din nou să împiedice intrarea în oraș, după ce au încercat fără succes să împiedice traversarea podului zis al „Bucătarul“ care traversează apa Moldovei. La acest pod au fost postați 30 gardiști, cari s-au retras înainte de a sosi Arcășii. La intrarea în oraș aștepta o mare de capete. Și cu cât se făcea înaintarea spre Centrul orașului, cu atât cortegiul manifestanților devinea tot mai mare. În continuarea drumului spre partea de apus a orașului, numită „Sâhia“ numărul manifestanților a trecut de 10.000 — Ajunși în dreptul casel fruntașului Vasile Tămpău, carul cu oaspeți s'a oprit pentru a face un popas de recreare în drumul lung spre Maramureș.

Multimea care se oprișe și ea în dreptul acelei case, aflând de hotărârea luată de a se continua drumul, a stârnit de repetate ori pentru întoarcerea în oraș și înarea unei adunări în plășă.

In urma acestor stârniri și a promisiunilor date că se va păstra cea mai desăvârșită ordine, dorința poporului a fost ascultată.

La locul destinat pentru adunare, Prefectul a încercat să zădărnică adunarea, dar în urma stârnirilor și obigațiilor ce și-au luat conducătorii și poporul, a fost înduplecă.

Scurt după aceasta însă, a încercat din nou să împiedice adunarea.

Încercând de astădată în mod brutal, a fost scos pe sus din mijlocul multimei și înălțurat cu Poliție cu tot. Incidente mai grave nu s'au petrecut, dat fiindcă poporul nostru este bine disciplinat în spiritul organizației noastre. Autoritățile și în deosebi prefectul Păcuraru a fost provocatorul dezordinei, pentru care faptul Măria Sa Poporul a știut să-l aplique binemeritata pedeapsă.

Drept urmare, ar trebui ca nu cel care au înțeles să stăpânească masele să fie purtați pe parchet, ba unii din ei chiar arestați la bunul plac al Prefectului răutăcos și provocător de desordine care hotărât că în toată misarea D-Sale este inspirat de jidani.

Gazetele jidovești și jidovite au dat alarmă unor știri minciinoase, căci în amândouă manifestările și adunările dela Vama și Câmpu-Lung, a fost cea mai desăvârșită ordine și liniște.

A fost un singur incident, cel provocat de însuși prefectul județului.

Arcașii vămeni și cîmpulungeni au dovedit prin întuitorul lor că sunt demni de toată admirația și lauda. Fiulicile jidovești și mai ales „Dimineața“ cu corespondentul el, un fost Ofițer locotenent spre rușinea D-Sale, nu merită decât disprețul tuturor bunilor Români.

Din deosebită cinste de a fi ofițer în glorioasa noastră armată, acest bilet scrib-corespondent jidovit falsifică adevarul.

Dar vîții arcaș, cari au știut să-și apere Steagul treicurilor atunci când mâna unui gardist a încercat să-l rupă, vor ști să-i pună la locul lor pe fiecare după faptele sale. Atunci, abia atunci se va face dreptate în Țara noastră!

No. 246. Telegrama — răspuns a M. S. Regelui.

D-lui adv. Lazar Saghin.

Liga Apărării Naționale Creștine Câmpulung Bucovina.

Palatul Regal No. 75 data 5/VII ora 18

Maiestatea Sa Regele Vă mulțumește pentru bunele urări în numele Ligii Apărării Naționale Creștine a Județului.

Secretar Particular al M. S. Regelui
C. Dumitrescu

Din Șilindia j. Arad**Intâmpinare:**

Răspuns la articolul din „Magyar Ujság” No. 153 din 9 Iulie 1930 cu titlul „Când se vor sfârși abuzurile micilor regișori din provincie”?

In primul moment, când am luat cunoștință de rândurile scrise în ziarul „Magyar Ujság”, m-am hotărât, că nu-i dau nici o atenție aceluia articol, pe urmă însă mi-am zis, nu! Trebuie să arată fleacurile suflare din vânt sau bazate pe un simplu aviz al unui individ — probabil tot din provincie — care nu și dă socoteala, dacă pune pe hârtie adevăruri sau fleacuri, ca să nu le zic minciuni.

In numitul ziar se scrie anume, că notarul din comuna Șilindia ar fi atins onoarea unui maghiar cu o deplină reputație în primul rând, să mi se permită a constata, că acest contribuabil, nu e maghiar, ci un simplu fiu de al lui Izrael, adecajidan... (egy koronás magyar). Nu știu, de când reputația cuiva se măsoară după paralele și avutul ce-l are, pentru că în cazul aci amintit — fie vorbă de un Halász, fost Holtzer, fie de altul numai avere, care a căştigat-o din truda bieților creștini români, adepându-i pe vremuri cu otrava fabricată de el, poate fi baza acestei mari reputații, susținută de „Magyar Ujság” și nu baza de școală și cultură. Acest îmbogățit nu știu să aibă de cât școală pentru vinderea năsturașilor și a gălăndelor, cum le numim noi la țară, plus certificatul — dacă-l are — că a fost jandarm ungur. Nu cu mult întrece fiul lui, Stefan, dacă întărevă așa-chiamă, pentru că tatăl său amintește, în acel articol — natural prin redacție — că domiciliază în Arad, cu toate că ambii sunt sub un acoperemant, în comuna Șilindia.

Și afirmațiunile din acel articol cu privire la neexistența datoriei în taxele comunale pe anii trecuți a acestor oameni de „vază”... sunt neadevarate, pentru că acești contribuabili sub No. roului 356 și azi dorează comunei cu 40.670 Lei, din care sumă, deträgându-se datoria comunei, ce o are față de dânsii, pentru porumbul, ovăsul etc., cumpărat pentru vîtele de reproducere în suma de cca 19.000 Lei, rămâne o datorie către comună de cca 21.000 Lei. Pentru aceasta sumă s-a făcut execuția și licitația în contra acestor datorăși, cari nu înțeleg să-si facă datoria de contribuabili, cu toate că se numesc de „vază”, dar au îndrăznea la mănumi „pașă”. Să nu mai amintesc și datoria de 9.000 Lei în prestația județeană, care din norocire au a hătit-o cu vre-o 3-4 zile înainte de licitația fixată. Ambele datorii din anul 1929, poate 1928 și chiar 1927, în luna Iulie 1930.

Nu este adevarată nici afirmația, că Halász Antonie, n-ar avea prăvălie în comună. Să poftescă — dacă nu știe acest lucru — să cetească textul firmei, ce se găsește deasupra ușei prăvăliei, și se va convinge că este scris pe ea „Halász Antonie”, prin urmare, noi nu suntem vinovați dacă acest contribuabil nu știe, ce este scris pe peretele casei sale și nu știe cu cine locuiesc sub un acoperemant, spunându-se în articolaș, că Halász Stefan domiciliază în Arad. Dacă acest fapt este greu de înțeles, natural că faptul de a fi dator, este și mai greu de a-l înțelege.

Spune mai departe articolul, că Halász Antonie n'are câine ori câinele, care a mușcat pe locitorul Cujedan Ioan și-i spingeat pantalonii, pentru care i-a dat o despăguibire de 200 lei, nu din ușa prăvăliei sale s'a repezit la el mușcându-l...?

Adevărat că sunt câini cari mușcă și sunt câini cari numai latră și urlă... .

Nu e mai puțin neadevarată afirmația, că notarul ar fi făcut denunț în contra oamenilor, cari veneau cu măcinis la moara lui sau a fiului său și cari ar fi păsunat pe terenul arenat de el, ci numai contra acestor, cari s'au hrănit cu boii în fața ferestrei locuinței Jánatka Ludovic, a cărui soție sa prezentat din cauza aceasta în mai multe rânduri la primărie cudiferite plângeri.

Atât, cu adausul că cele scrise de noi sunt adevaruri, cari se pot dovedi cu acte oficiale și nu sunt fleacuri.

Șilindia, la 15 Iulie 1930

Notarul comunei.

Unui d. preot.

Când îți pui pudră pe față
și pe buze „rouge de beauté” *)
Te cred o bătă pălață
Ce joci rolul de preot.

Vog.

*) ruj de bot.

Din Zimbru j. Arad.

Cu multă durere observăm cum vechiile noastre instituții financiare „Victoria”, „Timișoara” și „Bihoreana” care sub era ungurească ajunseseră la stare înfloritoare și erau o mândrie a neamului astăzi se află în agonie. Si urmarea este, că poporul își perde încrederea în ori ce întreprindere românească.

Subsemnatul ca întreprinzător la „Întreprinderea de lemne pentru industrie și comerț a Victoriei” dela Bocșig am avut ocazia să pătrund asupra modului cum se manipulează și cum proced cu muncitorii și întreprinzătorii felurilor lucrări.

Dacă cutare la în întreprindere o lucrare, oferindu-se a-o îndeplini cu cel mai scăzut pret, î-se fac felurite mizerii la preluarea lucrului și amânăt cu plată până la infinit, încât bietul întreprinzător e nevoie să-si vândă averea de acasă spre a-și plăti lucrătorii; dar dacă succede a-l lăua cu un pret mai mare, decât este oferta altora, dar în înțelegere cu conducătorii, atunci nu vei mai întâmpina nici o neplăcere la preluare și plata se dă regulat la timp.

In chipul acesta întreprinderea dela Bocșig e încurcată în proces cu 9 îngă și toate sentințele aduse până acum sunt în defavorul ei, obligată să plăti și spese exorbitante.

In timpul din urmă atât eu cât și alii muncitori ne-am oferit să transportăm calea ferată industrială pentru 120 lei de cubic, dar a fost dată lui Martin Pavel cu 153 lei ceea ce face o diferență cam de 100.000 lei Astfel nu e mirare cum a putut sustine și până acum.

Zimbru, 9 Iulie 1930.

Cu toată stima
Adrian Serban.

Din Ineu.**O excrocherie jidovească, de peste două milioane Lei****Cum sunt înșelați țărani nostri —**

Mai mult de căi credem noi pe jidani că excroci, sunt toți, dela mic la mare. Blestemă să fie întreg neamul lor, ei cari au vândut pe Hristos, vor să ne cumpere și pe noi prin înșelăciune Munca bietului nostru țărănești, a ajuns de batjocura lor, a perclunărilor. Un caz, dintre multele excrocherii ale jidavilor, s'a descoperit la Ineu. Țărani au fost înșelați cu peste **Doauă milioane Lei**, numai într'un an, adepă circa 600 vagoane grâu, de excrocii jidavilor Steinberg Miksa și Glück Dénes contabil, ambii comercianți de cereale, prin falsificarea măsurilor de greutate, astfel, că s'a găsit 5 grăntăți, dintre cari una de 20 kgr. și 4 buc. de căte 5 kgr., acestea formează corpul delict. La fiecare 100 de kgr. vânzătorul era înșelat cu 10 kgr.

Cercetările au început de astăzi, de către D-l Dimitrie Meterez șeful postului din Ineu, un pricoput și destoinic jandarm, care a dat dovadă în nenumărate rânduri, de felul cum înșelăge să-si facă datoria. Excrocii au recunoscut faptele lor murdare, numai în urma corpurilor delictelor și după ascultarea martorilor Gross Augustin (jidan și el) și Blaga Mihai, cari cunoșteau excrocherile patronului lor Steinberg.

In interesul cercetărilor nu vom da alte detalii, de data aceasta, însă vom reveni cu toate amănuntele, după terminarea cercetărilor.

Coresp.

Tiparul Tipografiei

Din Ineu.**Act de mulțumită.**

Fanfara națională Română a țăranilor români din Ineu, mulțumește pe această cale, binevoitorilor de mai jos, cari au sprijinit fanfara noastră, cu sumele donate, pentru cumpărarea instrumentelor: dl Dr. Vasile Voștinariu, D-șoara Nica Cismasi, D-l Petru Bogdan și D-l Gheorghe Moldovan, precum și Societății Tinerime Studioase „Sf. Gheorghe” din loc, pentru marele sprijin ce ni-l-a dat în această prilejă, donându-ne suma de 3000 Lei, din fondurile sale.

Mulțumim totodată D-lor George Albu inv. și Iosif Herbelu contabil, pentru sprijinul moral ce ni-l-a dat și pentru interesul ce-l poartă, prosperitate și înaintările fanfarei noastre.

Fanfara Națională Română Ineu.

Dela Clubul Sportiv „Victoria” Ineu.

Pe arena de football din Moneasa, și-au dat întâlnire — Duminică 6 Iulie c. — echipele de football „Victoria” din Ineu și a Clubului Sportiv din Șebis. Rezultatul a fost 3 - 1 în favoarea „Victoria” din Ineu. Punctele au fost marcate de jucătorii: Teodor Caba, I. Bortos și Băr Petru ai echipei „Victoria”; Motrea Teodor a înregistrat punctul echipei din Șebis — Matchul condus de arbitru Baumgartner Ludo-vic (neamă) a decurs în perfectă linște, publicul fiind foarte mulțumit. S-au înregistrat însă câteva incidente, între spectatori din cauza unui comerciant din Șebis, care taxa pe oaspeții din Ineu cu epitele înjositoare și murdare, celace ne face a crede, că acel individual și alii de seama lui, au crescut pe lângă... troacă.

Succesul echipei „Victoria” Ineu, arată superioritatea jucătorilor, față de gravele acuzații din partea spectatorilor Șebișenilor.

Spectator.

Din Gurahonț.**O petrecere romând-ideuo-maghiardă, care se sfârșește cu bătale și cap spart.**

Duminică în 13 I. c. (număr fără noroc), a avut loc în Gurahonț o întrecere de foot-ball urmată de petrecere, sub conducerea d-lui Dr. Oarcea ca președinte.

Întrecerea s'a terminat cu o bătăie și cu lojurătură ca la ușa cortului, între domnilii „sportivi”.

Seara „sportsmană” s'a adunat în căfana „Havas”, unde a continuat petrecerea până noaptea târziu. Pe la ora 1 după miezul nopții, invățătorii Lupan din Zeldiș și Mocioi din Honțișor, s'a încăserat la bătale, din care cel din urmă s'a ales cu capul spart de clomagul celuilalt. Un sat întreg s'a mirat de aceste frumoase întreceri, atât de bine reușite!

Felicitămpă d-l președinte Dr. Oarcea dela „Unirea” din loc, că este un bun și prieten „sportsman”. Am auzit că domnialul are și brevet de „bătăuș”, că nu de mult a bătut în biroul notarial, pe biată comună-sa, o văduvă de răsboiu, care l'a îngrijit când a fost pe la școală. Ba i-a făgăduit cumuatei sale, că îi dă 500 lei, numai să-l lase să-l mal dee două palme!

Frumoasă bravură! D-l Oarcea este un cavaler „sui generis.” Nu-i aşa?

Domnii sportsmani, cari doresc să învețe vre un sport, să vină aici la Gurahonț, că aici se fac multe sporturi” și încă ceva!

Corespondent.

Arad.

Din Hălmagiu**Intâmpinare:**

Referitor la articolul apărut în ziarul nostru Nr. 22 din 1 lunie 1930 intitulat „In atențunea onorată Prefectur și Adm. Fln.” semnat de doi Valer Cristea preot, Bolcu Petru inv. și Hanna Ioan inv. în Zimbru, am primit din partea d-lui Dr. Todoran primpretorul plășii Hălmagiu răspuns:

Din Cristea, Bolcu și Hanna conduși de ură personală și reacredință, primul articol au denaturat adevărul, lăudând de adevăr clevetările unui jidan și numeroase oficioase, cari singure au valoare. Anexez în copie întreg dosarul Preșterei Hălmagiu Nr. 230/1930 din care se vede, clar că nu eu am inițiat estradarea brevetului lui Lazar Ganz din Zimbru și că numitul în baza raportelor noastre și hotărârea cons. communală nici n'a primit și nici nu va primi brevet.

Atât pentru vătămare de onoare, cât și pentru calomnie, am intentat proces la judecătoria de ocol Hălmagiu. Hălmagiu, la 7 Iulie 1930.

Primpredor:
Dr. Todoran

Copie:

Administrația Financiară Arad No. 11.582 Mart. 4 1930. Către Preșteră Plășii Hălmagiu. Avem onoare să face cunoscut că Dl Gănt Lazar din comună Zimbru No. 105 solicită aprobarea unui brevet pentru măsurarea bătușilor spirituoșe în mod nelimitat, în sensul Art. XIV paragraf 7 din Legea licențelor din 1899 să rugăm să binevoiți ca în termen de 15 zile să ne comunicăți avizul D-voastră precum și hotărârea de opinie a Consiliului Comunal Zimbru coconfirmată de Preșteră Județului Administrător finanțări: Caba m. p. Șeful Secției: Indiscrabil.

Preșteră Hălmagiu Nr. 230 15 III. 1930. Gănt Lazar Zimbru. În conformitate cu ordinul Adm. Fln. Arad Nr. 11.582 binevoiți și ne înainta în termen de 8 zile hotărârea cons. com. Zimbru prin care a opinat pentru eliberarea brevetului de bătușuri spirituoșe în mod nelimitat a lui Gănt Lazar din Zimbru. Hălmagiu la 2 Maiu 1930. Primpredor: Dr. Todoran m. p.

No 230/1930. + te Notar Iosdă. În conformitate cu ordinul Adm. Fln. Arad No. 11.582 binevoiți și ne înainta în termen de 8 zile hotărârea cons. com. Zimbru prin care a opinat pentru eliberarea brevetului de bătușuri spirituoșe în mod nelimitat a lui Gănt Lazar din Zimbru. Primpredor: Dr. Todoran m. p.

Copie: Notarul comună Iosdă No. 284/1930 Maiu 9. Domnule Primpredor Hălmagiu. La ordinul D-voastră No. 230/1930. avem onoare să raportăm că consiliul sătesc din satul Zimbru a respins cererea lui Gănt Lazar din Zimbru și nu au opinat eliberarea brevetului de bătușuri spirituoșe pe motiv, că în comună Zimbru, respective satul Zimbru mai există o crășmă și No. sufițelor nu trece peste 1000. De altfel unde voilește a face numitul crășma este foarte aproape de biserică ortodoxă ne fiind mai departe de 50-60 metri de ușa bisericii. Notar: Breier m. p.

Preșteră plășii Hălmagiu Nr. 230/1930. Maiu 19. Către Administrația Finanțări: Arad. În referire la ordinul D-voastră No. 11.582/1930, avem onoare să Vă raportăm, că consiliul comună Zimbru nu a opinat eliberarea brevetului de bătușuri spirituoșe pentru Găneș Lazar, în comună mai fiind o cărciumă, iar numărul sufițelor sub 1000 și de altfel localul unde numărul intenționează a deschide cărciumă este de circa 50-60 metri în apropierea bisericii ort. rom. În urma celor de mai sus nu opinem nici noi eliberarea brevetului. Primpredor: Dr. Todoran m. p.

Unui jude

Că posezi cap și 'n el înțelepciune, Când fuși prefect, destul ne-al dovedit; Dar lumea, vezl — răuăcioasă — spune Centru-a fi și om, ceva.. tot tă-la lipsit..

